

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 2133/2025
05.02.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Матковић Стефановић, председника већа, Татјане Ђурица и Јасминке Обућина, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Никола Тадић, адвокат из ..., против тужених ББ из ..., чији је пуномоћник Милан Ступар, адвокат из ... и ВВ из ..., чији је пуномоћник Александар Воргић, адвокат из ..., ради утврђења ништавости уговора, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2599/23 од 04.10.2023. године, у седници одржаној дана 05.02.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2599/23 од 04.10.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П 1719/12 од 12.01.2023. године, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да суд утврди да је ништав купопродајни уговор Ов1. 2868/04 од 30.01.2004. године, који је закључен дана 30.01.2004. између туженог ББ, као продавца и тужене ВВ, као купца, двособног стана број .. са нуспросторијама пов. 56,99м² на 3. спрату вишестамбене зграде број .., ... у Новом Саду, уписан у ЛН .. КО Нови Сад 2, саграђен на парц. број .., да наложи РГЗ СКН Нови Сад да у ЛН .. КО Нови Сад 2 изврши брисање укњижбе права својине са имена тужене ВВ на непокретности из претходног става, да се утврди да је уговором о поклону закљученим између сада пок. ГГ, бив. из ..., као поклонодавца и туженог ББ, као поклонопримца, оверен од стране Основног суда у Новом Саду под посл. бројем Ов1.18116/99 дана 12.10.1999. године, којим је оставилац располагао својом непокретном имовином, станом из претходних ставова, повређено право тужиље на нужни законски наследни део на заоставштини пок. ГГ, те обавезе туженог ББ да тужиљи на име противвредности нужног наследног дела (1/6 вредности поклона) плати износ од 579.637,02 динара, са законском затезном каматом од 08.11.2006. до исплате. Обавезана је тужиља да туженом ББ накнади трошкове поступка у износу од 863.000,00 динара, а туженој ВВ у износу од 927.450,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 2599/23 од 04.10.2023. године, жалба тужиље делимично је усвојена и делимично одбијена тако што је пресуда Основног суда у Новом Саду П.1719/12 од 12.1.2023. године потврђена у делу којим је одбијен захтев за утврђење ништавости купопродајног уговора, а укинута у преосталом делу, којим је одбијен захтев за утврђење повреде права на нужни наследни део и за

исплату, као и у делу којим је одлучено о трошковима поступка, и у том делу предмет се враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, благовремену и дозвољену ревизију је изјавила тужила, због битних повреда одредаба парничног поступка учињених пред другостепеним судом и погрешне примене материјалног права (ревизија се погрешно позива на одредбе ЗПП "Службени гласник РС" бр. 72/2011...10/2023).

У својим одговорима на ревизију, тужени су оспорили ревизијске наводе и предложили да Врховни суд ревизију тужиле одбаци односно одбије.

Одлучујући о основаности ревизије и испитујући побијану пресуду у смислу члана 399. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 125/04 и 111/09), који се примењује на основу члана 506. став 1. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11), осим у погледу ревизијског цензуса који је прописан одредбом члана 23. Закона о изменама и допунама ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 55/14), Врховни суд је одлучио да ревизија није основана.

Побијана пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. релевантног ЗПП на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Неосновано је указивање ревидента на битну повреду поступка из члана 361. став 1. у вези са чланом 8. ЗПП учињену пред другостепеним судом. Члан 8. ЗПП регулише оцену доказа и које ће чињенице суд узети као доказане. Чињенице су утврђене током првостепеног поступка и не могу бити предмет побијања у ревизијском поступку сагласно одредби члана 398. став 2. релевантног ЗПП. Неоснован је ревизијски навод да је побијана пресуда захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 361. став 1. ЗПП, која је учињена у поступку пред другостепеним судом у вези са чланом 382. став 1. ЗПП. Другостепена пресуда садржи образложење прописано наведеном законском одредбом. Другостепени суд је у образложењу одлуке оценио жалбене наводе и навео разлоге које је узео у обзир по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању на ком су засноване нижестепене пресуде, тужила је супруга сада пок. ГГ (преминуо ...2004. године) са којим је брак закључила 20.2.2001. године. Поред ње, законски наследници су тужени ББ као усвојени син и ДД, син оставиоца, који је у току овог поступка преминуо, те је у односу на њега поступак обустављен. Чињеница очинства у односу на ДД утврђена је у судском поступку 1960. године. Тужени ББ није имао сазнања о томе да је пок. ГГ имао ванбрачног сина, већ је за то сазнао тек на дан када је ГГ сахрањен ...2004. године.

Утврђено је да је тужени ББ годинама (од почетка 1992.) издржавао оца од средстава које је обезбеђивао радом у Немачкој, тако што му је новац слао преко адвоката у месечним износима од 600 ДЕМ. Његови усвојитељи су стекли спорни стан у Новом Саду по уговору о откупу од 19.05.1992. године. Између ГГ као поклонодавца и туженог ББ као поклонопримца, закључен је Уговор о поклону од 12.10.1999. године који је за предмет имао предметну непокретност уз задржавање права плодоуживања. Тужила је закључила брак са ГГ како би након његове смрти могла да наследи његову пензију. Она је упознала оставиоца у току 1999. године, када је он већ био тешко болестан, а са циљем да се стара о њему и домаћинству уз новчану накнаду. Временом је тужила задобила његово поверење, када су закључи брак, али је ГГ наставио да плаћа тужили накнаду за рад.

У предметном стану, након смрти ГГ наставила је да живи тужила са члановима своје породице. Договор тужиле и туженог је подразумевао да стан тужила може користити све док купац стана, тужена ВВ, не затражи од ње да се исели. Тужени ББ је још за време живота свог оца одлучио да спорни стан прода како би од добијене купопродајне цене решио своје стамбено питање у Немачкој. Тужену ВВ је познавао још од 1980. година, те су неколико дана након смрти ГГ, постигли договор о закључењу купопродајног уговора који је за предмет имао промет спорног стана у Новом Саду. Купопродајни уговор су закључили и оверили у Општинском суду у Новом Саду дана 30.1.2004. године. Уговорена је купопродајна цена од 2.100.000,00 динара, коју је купац исплатила у две рате, део цене одмах по закључењу уговора, а преостали део закључно са 29.08.2004. када су о исплати сачинили потврду. Одмах по закључењу уговора извршена је примопредаја кључева. Тужена је платила порез на пренос апсолутних права, те реализовала упис права својине у своју корист код РГЗ СКН Нови Сад. Затим је од тужиле захтевала да се исели из стана и преда јој посед, што је тужила одбијала добровољно да учини, због чега је тужена против ње иницирала парницу за иселење подношењем тужбе дана 20.09.2004. године. Пресуда у овом поступку постала је правноснажна 22.05.2006. године и она је послужила за покретање извршног поступка у току ког се тужила иселила из спорног стана дана 14.9.2006. године.

Тужила сматра да је купопродајни уговор од 30.1.2004. године ништав правни посао будући да је закључен противно циљу који има купопродајни уговор, јер циљ уговарача није био промет непокретности, већ осујећење права нужних наследника на заоставштину пок. ГГ. Такође, тужила тужбом тражи и утврђење повреде права на нужни наследни део и исплату, што је довела у везу са закључењем уговора о поклону од 12.10.1999. године, а који део захтева није предмет ове ревизије.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови закључују да тужила у поступку није доказала да је заједнички циљ тужених уговарача био осујећење других законских наследника на нужни наследни део, те да нема услова за примену чл. 51. и 52. Закона о облигационим односима, будући да је уговор сачињен у прописаној форми, извршен у целости, купопродајна цена је исплаћена, а купац је ступио у државину и реализовао стечено право уписом у јавну евиденцију о непокретности. Осим тога, другостепени суд је становишта и да тужила нема правни интерес да указује на ништавост уговора о купопродаји, посебно јер је захтев за повреду права на нужни део везала за облигационоправни захтев.

Ревизијом се оспорава изнето становиште нижестепених судова. Ревидент истиче да су судови погрешно применили одредбе члана 66. и одредбу члана 109. став 1. ЗОО.

Правилно су нижестепени судови на утврђено чињенично стање применили материјално право када су закључили да тужбени захтев за утврђење ништавости предметног уговора о купопродаји није основан. У конкретном случају, тужила није доказала да је предметни уговор привидан односно закључен у циљу осујећења права законских наследника. Предметни уговор о купопродаји садржи све што је прописано одредбом члана 454. став 1. Закона о облигационим односима.

Нису спорни ревизијски наводи да је ради оцене пуноважности побијаног уговора са становишта његовог основа (causa) и привидности на коју указује тужила, било неопходно утврдити све околности које су довеле до закључења уговора, испитати њихов значај и природу, и на основу тога закључити да ли се ради о симулованом правном послуу чији је основ незаконит како то тврди тужила. Управо је ради оцене пуноважности побијаних правних послова према одредбама члана 51, 52, 53. и 66. Закона

о облигационим односима и утврђивања свих битних чињеница, првостепени суд извео доказ саслушањем сведока, па је из њихових исказа утврдио да је тужени ББ још за време живота свог оца одлучио да прода стан како би од добијене купопродајне цене решио своје стамбено питање. Такође, утврђено је и да је тужена ВВ исплатила купопродајну цену, платила порез на пренос апсолутних права, те реализовала упис права својине у своју корист код РГЗ СКН Нови Сад. Затим је од тужиле захтевала да се исели из стана и преда јој посед, што је тужиле одбијала добровољно да учини, због чега је против ње иницирала парницу за иселење у којој је успела и налази се од 2006. године у поседу предметне непокретности. Дакле, разлог за закључење побијаног уговора нема свој основ у побуди тужених да осујете права законских наследника.

Имајући у виду да се суштина ревизијских разлога састоји у оспоравању оцене изведених доказа, њиховој сублимацији и утврђењу чињеничног стања чију правилност ревизијски суд нема овлашћења да цени, Врховни суд закључује да су нижестепени судови правилно применили материјално право, те да изјављена ревизија није основана.

Како је утврђено да не постоје разлози на које суд пази по службеној дужности, нити разлози на које је указано ревизијом, Врховни суд је применом члана 405. Закона о парничном поступку одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија
Татјана Матковић Стефановић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**